

Návrh systému akreditačního řízení

www.kvalita.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Personální obsazení NAA

Institucionální akreditace

Akreditace oblastí vzdělávání

Akreditace studijního programu

Akreditace habilitačního řízení

Úskalí současného akreditačního řízení

Nezávislost

Chybějící regulační
mechanismy

Nepřehlednost
systému

Administrativní
náročnost

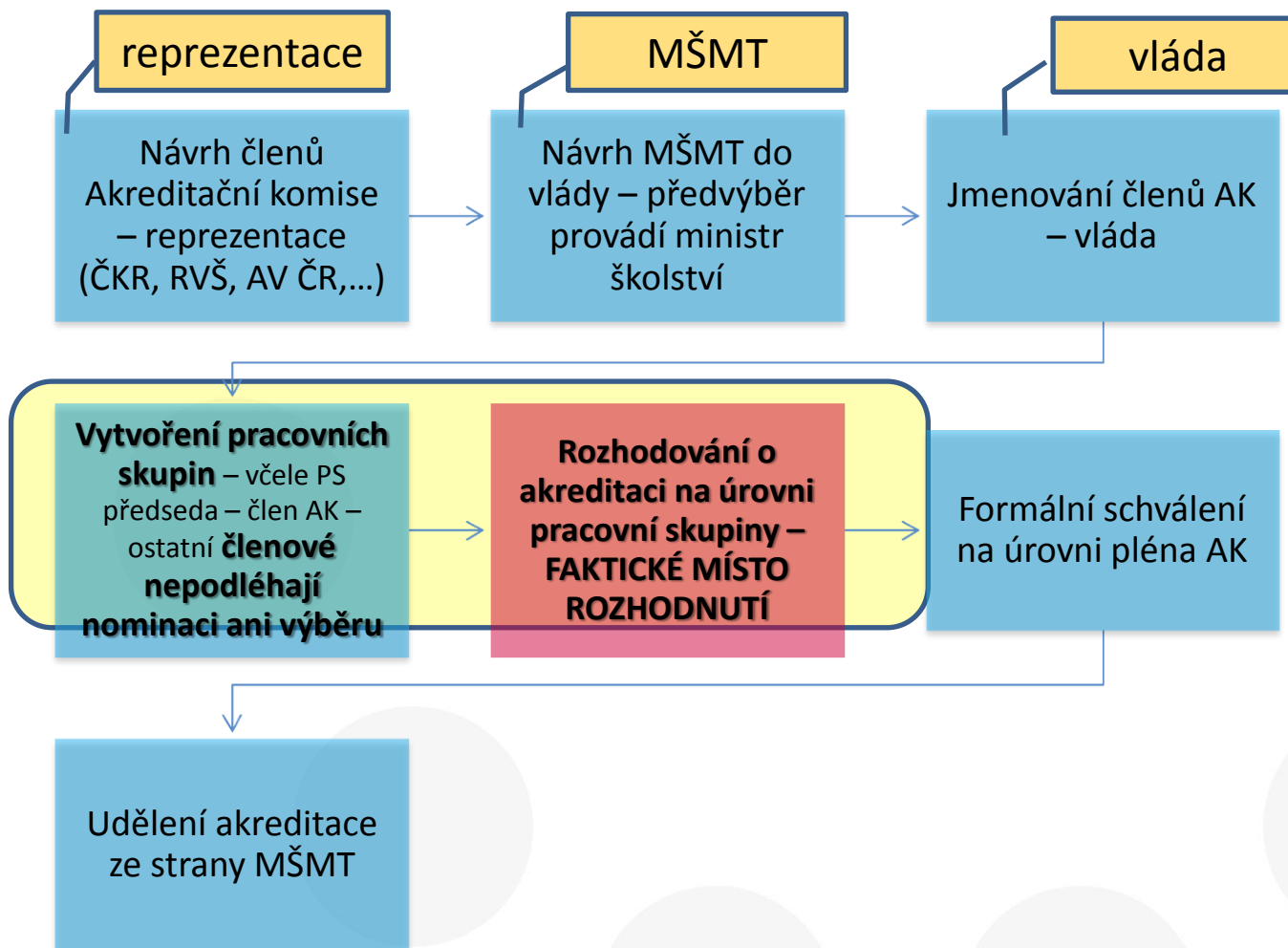
Akreditační řízení – současný stav – možná úskalí

- **1) Nezávislost:**

- AK pouze částečně oddělena od MŠMT
- **Posuzování probíhá převážně v pracovních skupinách – jejich kompozici určuje předseda dané pracovní skupiny, nikoli vláda, MŠMT, reprezentace**
- Nejsou jasně vymezeny mechanismy rozhodování AK a MŠMT
- Podmínky pro získání akreditace jsou vymezeny přísněji podzákonnými předpisy než zákonem, resp. vnitřními normami Akreditační komise (standardy apod.)
- **AK nevystupuje jako plnohodnotný správní orgán**

Proces utváření AK a faktické místo rozhodování – současný stav

Akreditační řízení – současný stav – možná úskalí

- **2) Chybějící regulační mechanismy**

- Akreditace dává vysoké škole přímé oprávnění na čerpání prostředků na studenty bez možnosti MŠMT rozhodnout o skladbě vzdělávání

- **3) Nepřehlednost systému**

- Akreditováno je na 7500 studijních programů a oborů – roztržštěná skladba, nejednotnost, zavádějící pojmenování

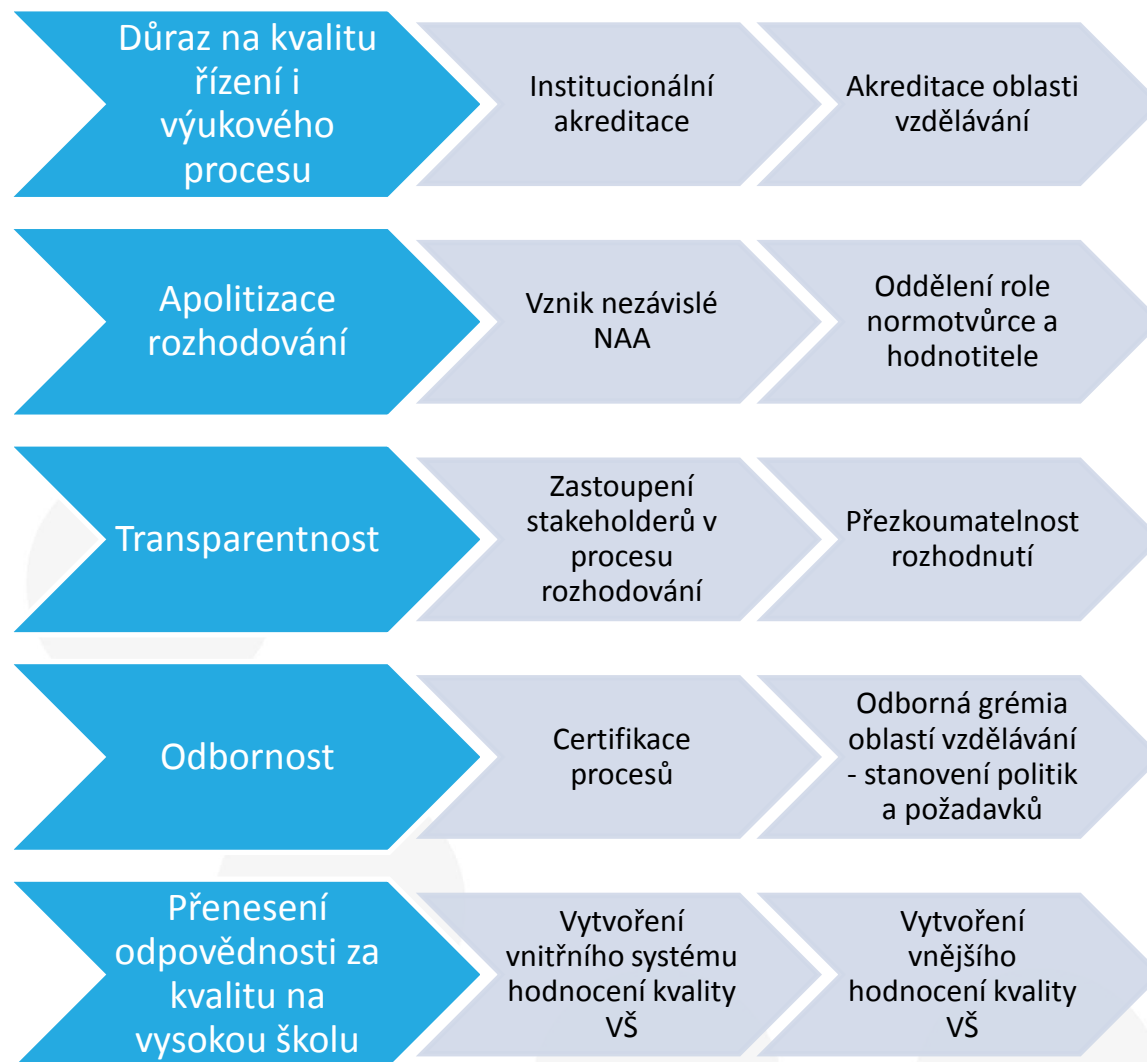
- **4) Administrativní náročnost**

- Každý studijní program/obor vyžaduje samostatný akreditační spis
- VŠ musí žádat i o akreditaci oborů, v nichž má již uděleno právo konat habilitační a profesorské řízení

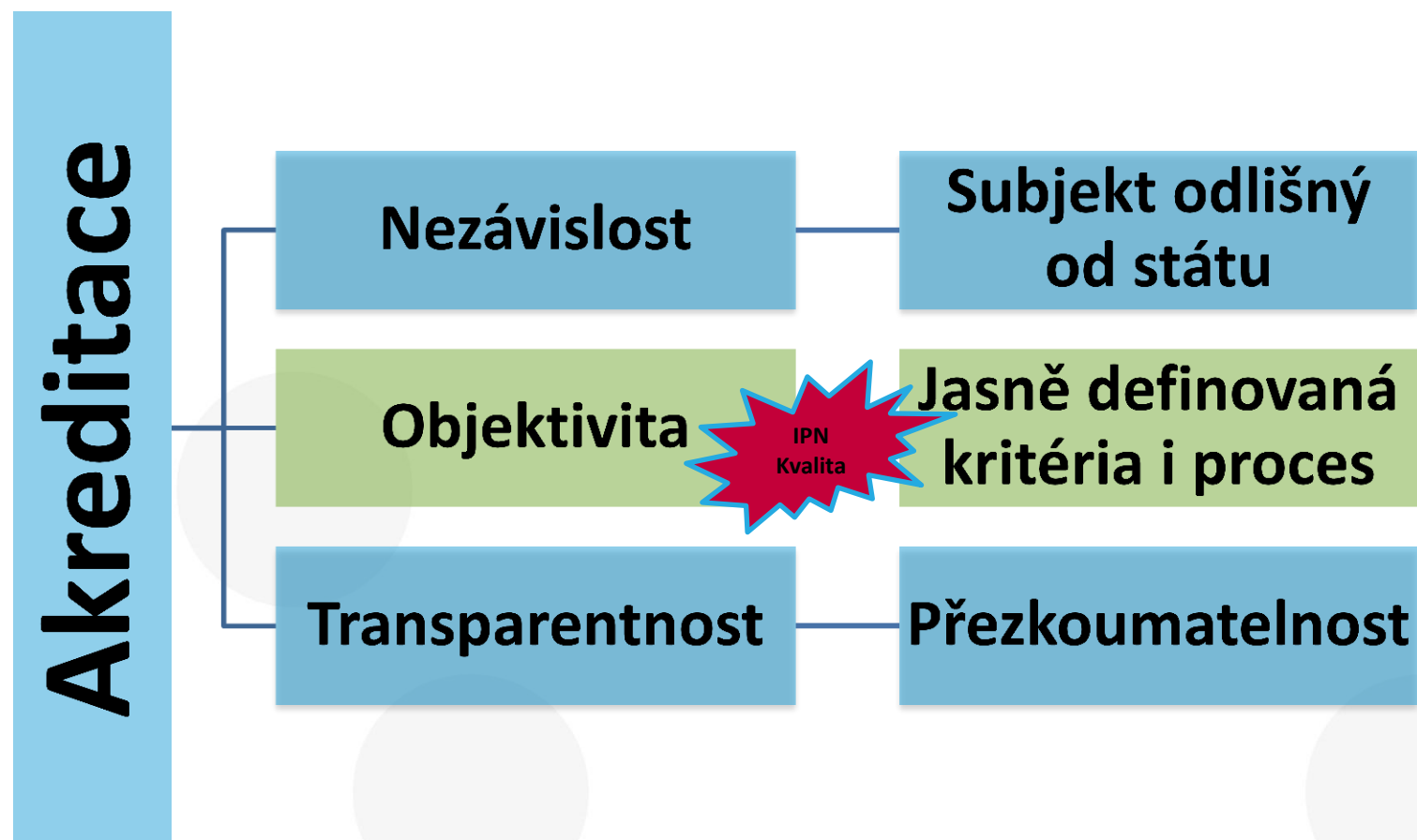

IPN KVALITA NAVRHOVANÉ ZMĚNY V OBLASTI AKREDITACÍ

Navrhované změny v oblasti akreditací

Navrhované změny v oblasti akreditací

IPN KVALITA
NÁVRH NA NOVÉ POJETÍ
NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ AUTORITY
(DÁLE JEN NAA)

NAA – organizační struktura

Předseda NAA

Tajemník, sekretariát a správa dat

Sekce institucionální akreditace

Komise pro
institucionální
akreditaci

Skupina certifikovaných
expertů na akreditace a
kontrolní (inspekční)
činnost

Sekce akreditací oblastí vzdělávání

Oborový
panel 1

Komise pro
oblast
vzdělávání 1

Komise pro
oblast
vzdělávání 2

Komise pro
oblast
vzdělávání 3

Oborový
panel 2

Komise pro
oblast vzdělávání
7

Komise pro
oblast vzdělávání
8

Oborový
panel 6

Komise pro
oblast vzdělávání
20

Skupina (certifikovaných) expertů na
oblasti vzdělávání a studijních programy

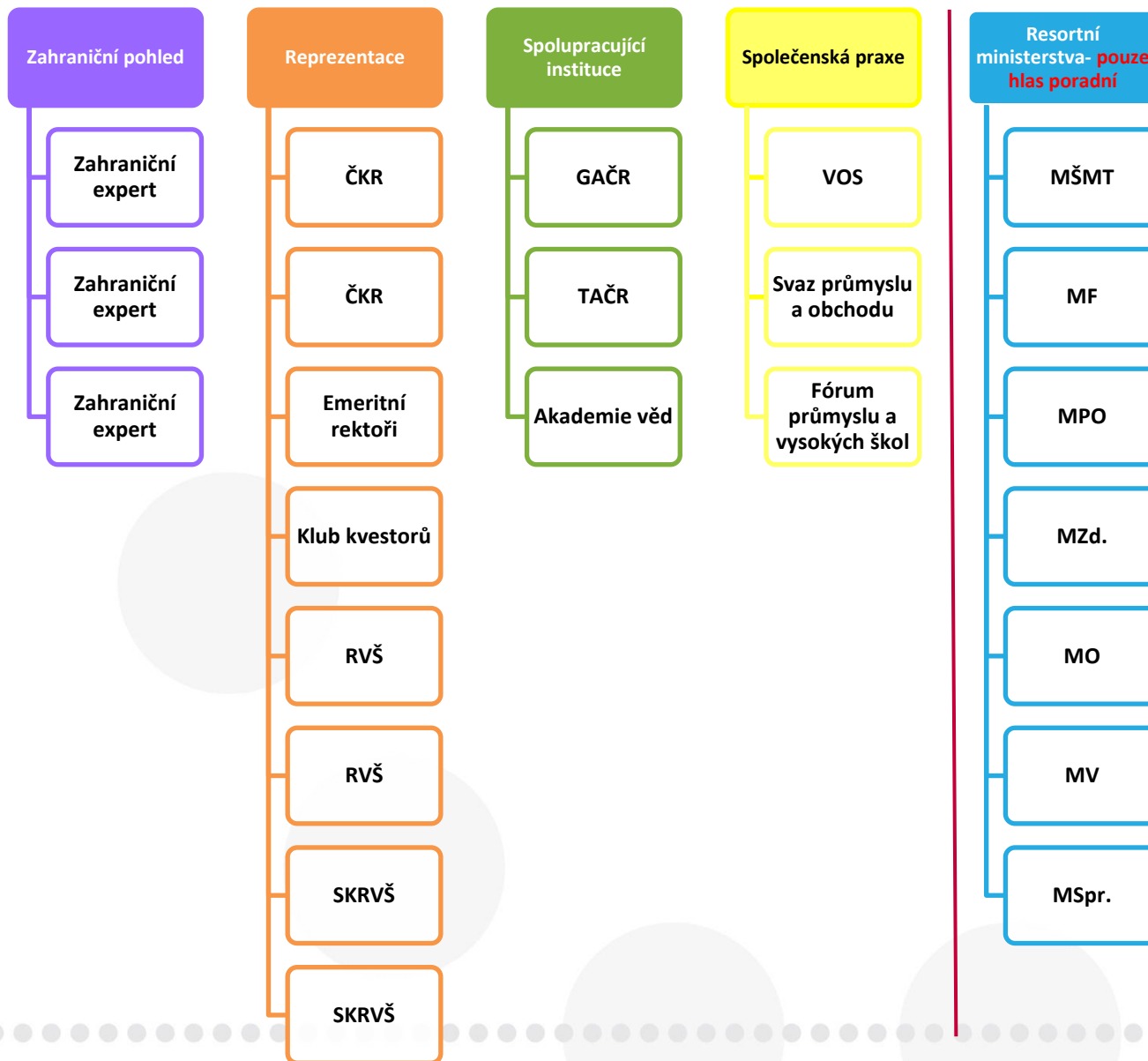
Východiska – NAA organizační struktura

- V čele NAA stojí předseda jmenovaný vládou ČR na období 10 let. Nikdo nemůže být předsedou více než jedno funkční období.
- NAA se vnitřně člení na sekci institucionální akreditace a sekci akreditací oblastí vzdělávání, přičemž technické zázemí obě sekce sdílejí.
- Na sekretariátu NAA část stálých pracovníků tvoří Skupinu certifikovaných expertů na akreditace a kontrolní (inspekční) činnost, část Skupinu (certifikovaných) expertů na oblasti vzdělávání a studijní programy. Obě tyto skupiny jsou certifikovány (viz dále v prezentaci).

Členové Komise pro institucionální akreditaci (část NAA) - typově

KVALITA

Východiska – personální obsazení Komise pro institucionální akreditaci (část NAA) - typově

- V Komisi pro institucionální akreditaci jsou rovnoměrně zastoupeni zástupci obou reprezentací vysokých škol (a to včetně zastoupení studentů).
- Dále je kladen důraz na zahraniční pohled v podobě zastoupení zahraničních expertů.
- Vnější pohled zajišťují zástupci spolupracujících institucí, zástupci společenské praxe a zástupci resortních ministerstev (tito toliko s hlasem poradním – bude řešeno Statutem NAA)

Komise pro institucionální akreditaci - podávání návrhů na členy

Cílový stav po výběru vládou ČR

- **RVŠ navrhuje:**
 - 2 zástupce za RVŠ
 - 3 zahraniční experty spolu s ČKR
- **ČKR navrhuje:**
 - 4 zástupce za ČKR
 - 3 zahraniční experty spolu s RVŠ
- **Přímo navrhovaní členové:**
 - GAČR – 1 zástupce
 - TAČR – 1 zástupce
 - VOS – 1 zástupce
 - Svaz průmyslu a obchodu – 1 zástupce
 - Fórum vysokých škol a průmyslu – 1 zástupce
 - Studentská komora Rady vysokých škol – 2 zástupci

Z návrhů vybírá vláda ČR

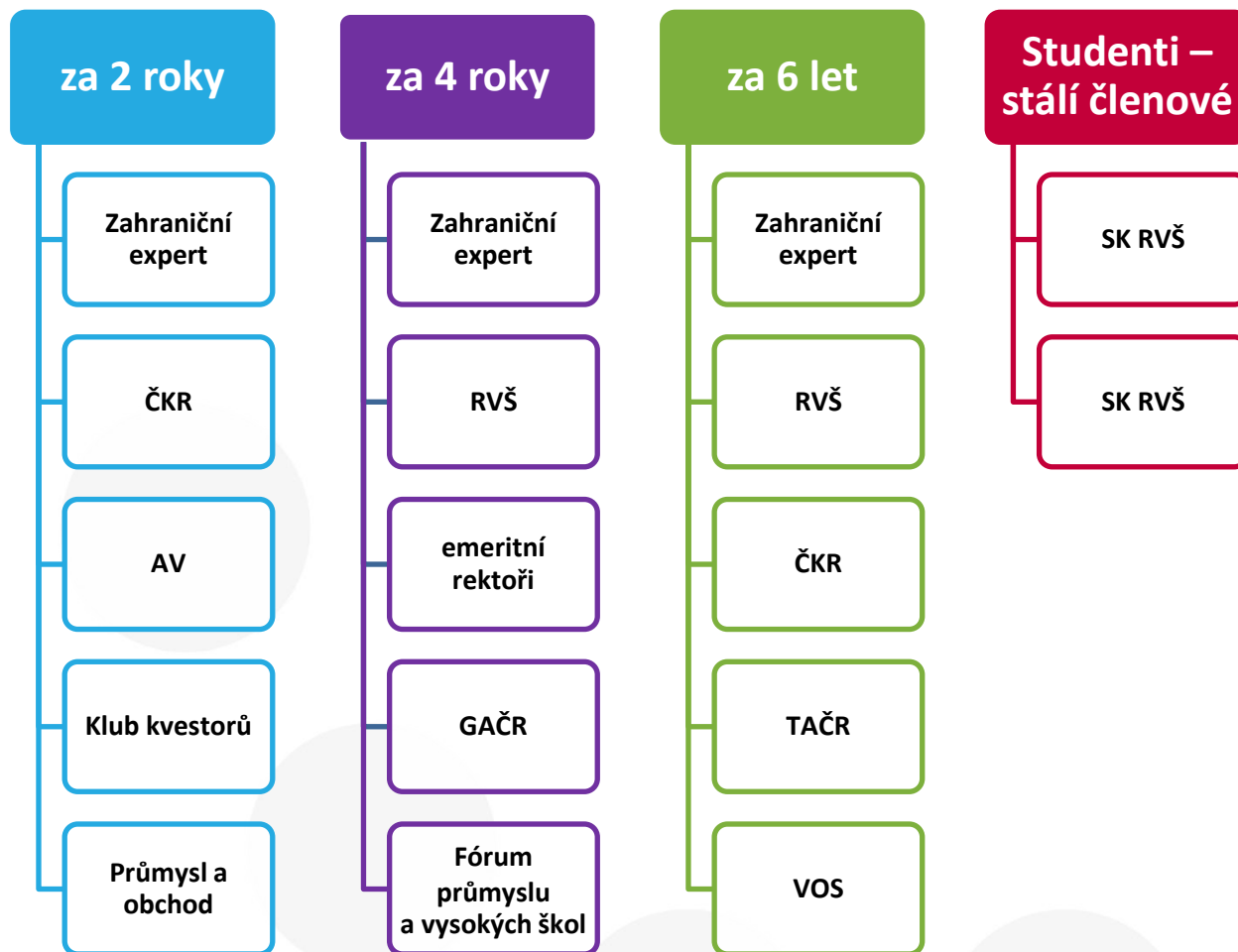
(návrhů je více než zde uvedený počet vládou
vybraných zástupců – navrhuující instituce
nejsou omezeny shora počtem návrhů)

Východiska – Komise pro institucionální akreditaci - podávání návrhů na členy

- Reprezentacím vysokých škol přísluší navrhnout zástupce zahraničních expertů a dále zástupce každé z reprezentací. Spolupracující instituce a společenská praxe navrhuje své zástupce.
- Návrhy jsou předloženy vládě prostřednictvím ministra školství.
- Vláda jmenuje členy Komise pro institucionální akreditaci při zachování stanoveného poměru jejich zastoupení.
- Zástupci studentů jsou přímo delegováni Studentskou komorou Rady vysokých škol.

Obměna Komise pro institucionální akreditaci po zahájení činnosti

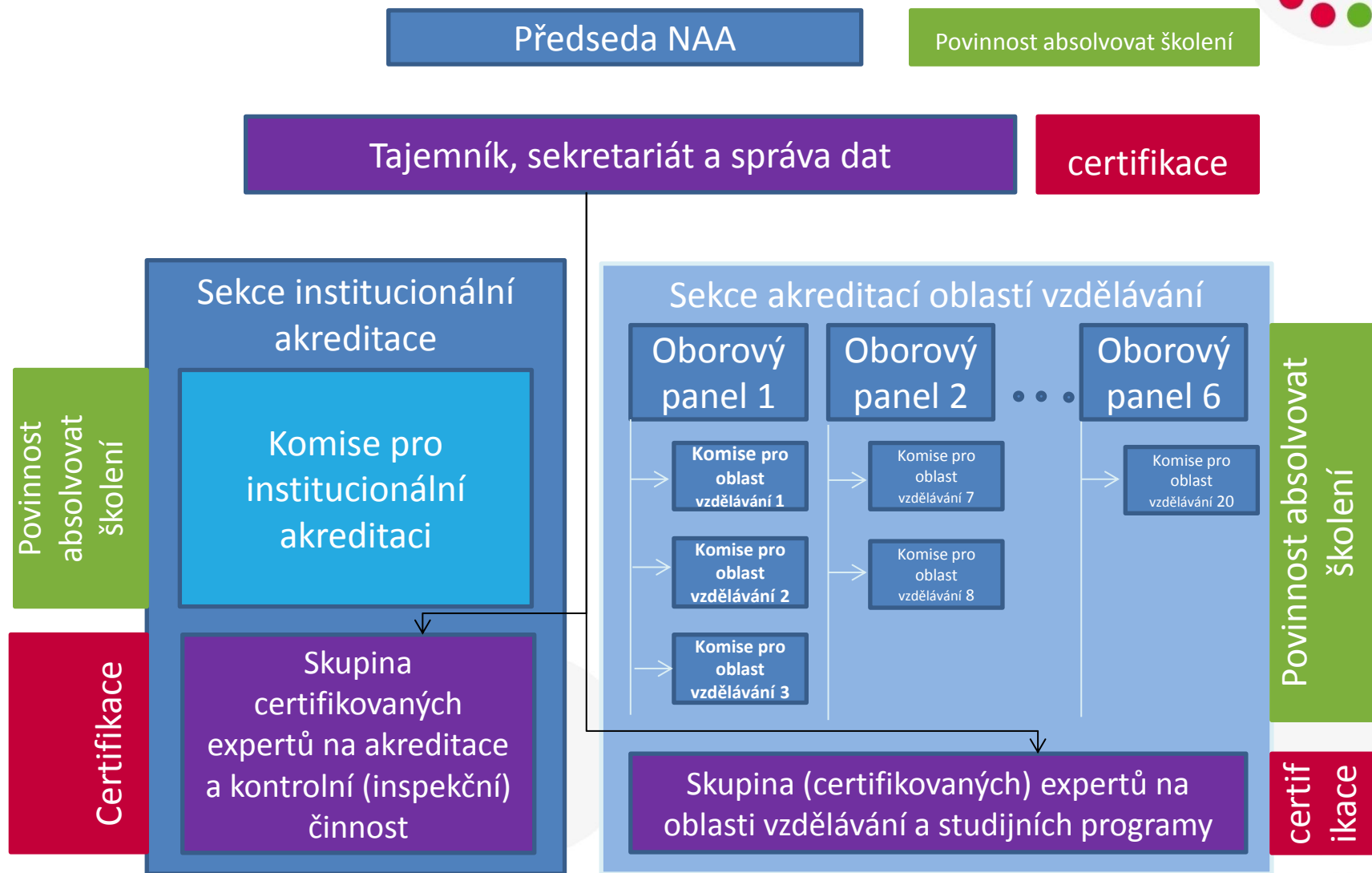

Východiska – Obměna Komise pro institucionální akreditaci po zahájení činnosti

- Komise pro institucionální akreditaci se skládá z 15 členů a 2 studentských zástupců.
- Funkční období členů Komise pro institucionální akreditaci činí 6 let, přičemž každé 2 roky dochází k parciální obměně jedné třetiny členů (5 osob).
- Jednotlivé obměny členů respektují vyváženost stakeholderů zapojených v Komisi pro institucionální akreditaci.

NAA – povinnost odborných znalostí

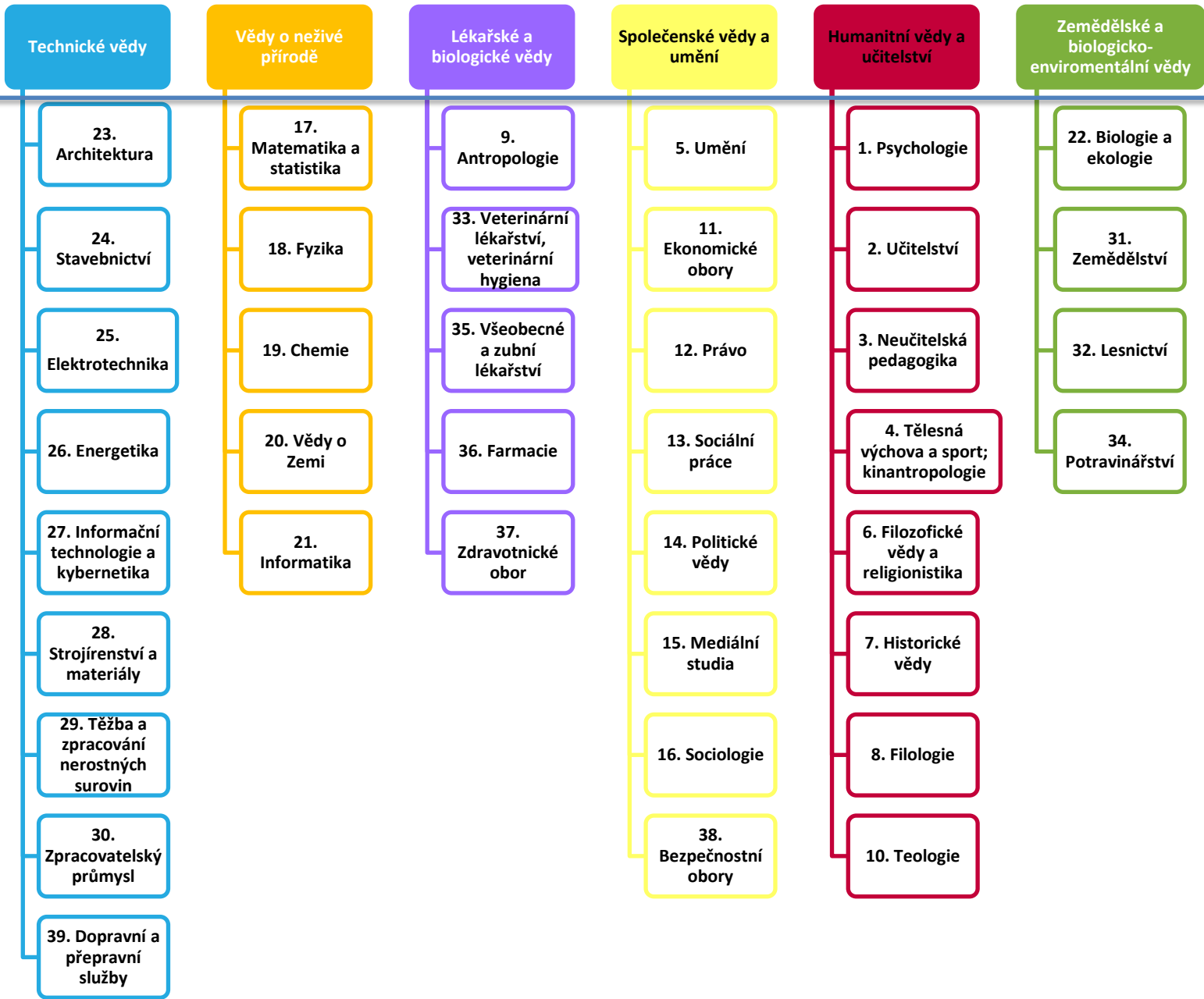
Východiska – NAA – povinnost odborných znalostí

- **Certifikace** – certifikace zaměstnanců NAA bude probíhat prostřednictvím certifikace v oblasti Standardů pro vnitřní akreditaci a standardů pro jednotlivé druhy akreditačního řízení.
- **Školení** – školení členů zajistí NAA, přičemž školení bude zaměřeno na Standardy pro vnitřní akreditaci a Standardy spojené s akreditací oblastí vzdělávání a Standardy spojené s akreditací habilitačního a profesorského řízení.

Organizační schéma Sekce oblasti vzdělávání

Oborové panely

Oblasti vzdělávání

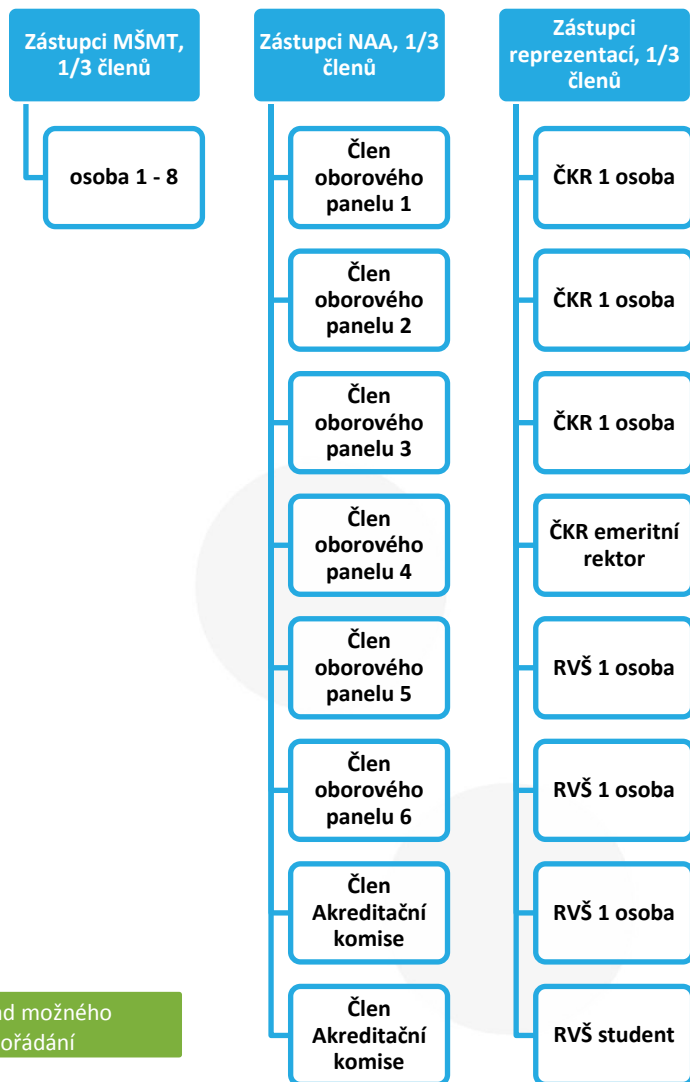
Východiska – organizační schéma

Sekce oblastí vzdělávání:

- Po vzoru GAČR jsou stanoveny oborové panely příbuzných oblastí vzdělávání – celkově 6 panelů.
- Členové oborového panelu jsou navrženi reprezentacemi VŠ, jmenování vládou. Členové jsou význačné a uznávané osobnosti působící v oblastech vzdělávání, které pod daný oborový panel spadají.
- Pro jednotlivé oblasti vzdělávání jsou ustaveny Komise pro oblasti vzdělávání (39), kde jsou zastoupeny významné a uznávané osobnosti dané oblasti vzdělávání. Tyto jsou navrženy reprezentacemi vysokých škol a jmenování předsedou NAA. Členem Komise pro oblast vzdělávání je také zástupce studentů.
- Komise pro oblasti vzdělávání jsou přiřazeny k jednotlivým oborovým panelům.

Schvalování standardů institucionální akreditace

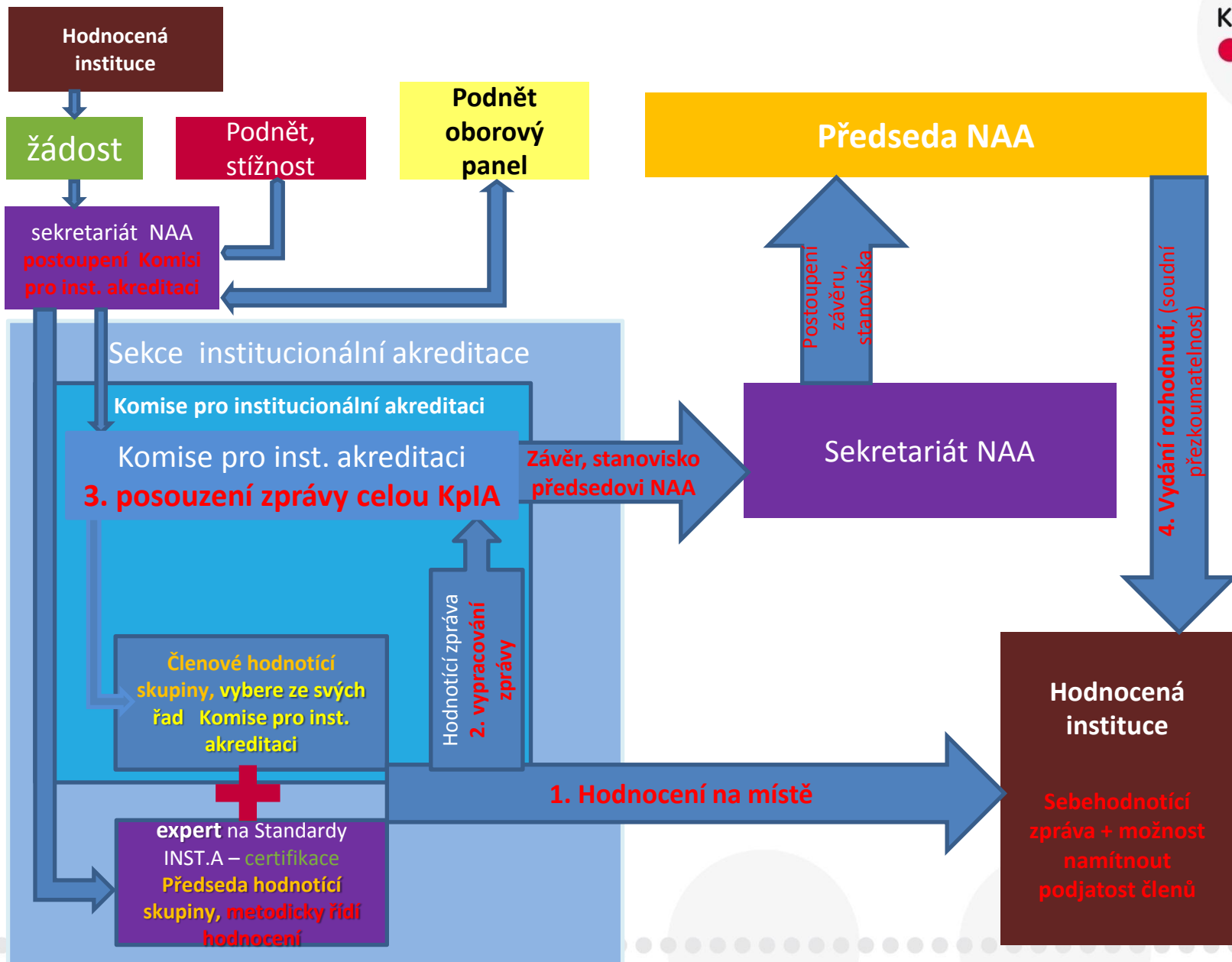
* Příklad možného
uspořádání

• Východiska:

- **NAA** v projednávání standardů institucionální akreditace zastupují členové jednotlivých oborových panelů a členové Komise pro institucionální akreditaci – zajištění propojenosti institucionální akreditace s potřebami vzdělávání.
- **Reprezentace** zastupují členové odlišní od členů, kteří zastupují reprezentace v Komisi pro institucionální akreditaci – potřebná sebereflexe, oddělení role normotvůrce a hodnotitele
- **MŠMT** zastupují odborníci na vysokoškolskou problematiku.

Proces hodnocení - inst. akreditace

KVALITA

Východiska – Proces hodnocení – institucionální akreditace

- **Zahájení hodnocení**

- Podnětem pro zahájení hodnocení je jednak vlastní žádost školy, jednak podnět zvenčí (ze strany široké veřejnosti), jednak podnět některé z komisí pro oblast vzdělávání/odborných panelů vzešlý na základě provedení hodnocení oblasti vzdělávání (akreditace/kontrola).

- **Složení hodnotící komise, průběh hodnocení**

- Hodnotící komise se skládá z:
 - **předsedy** – profesionálního zaměstnance NAA – certifikovaného ve Standardech vnitřní akreditace. Předseda vede hodnotící komisi metodicky, je odpovědný za dodržování Standardů a vypracování hodnotící zprávy.
 - **6 členů komise** – vybírá Komise pro institucionální akreditaci ze svých členů, kde jedním z členů je studentský zástupce.
- Složení ustavené komise je oznámeno hodnocené instituci – tato má právo vznést námitku podjatosti – o námitce rozhoduje předseda NAA.

Východiska – Proces hodnocení – institucionální akreditace

- **Složení hodnotící komise, průběh hodnocení (pokračování)**

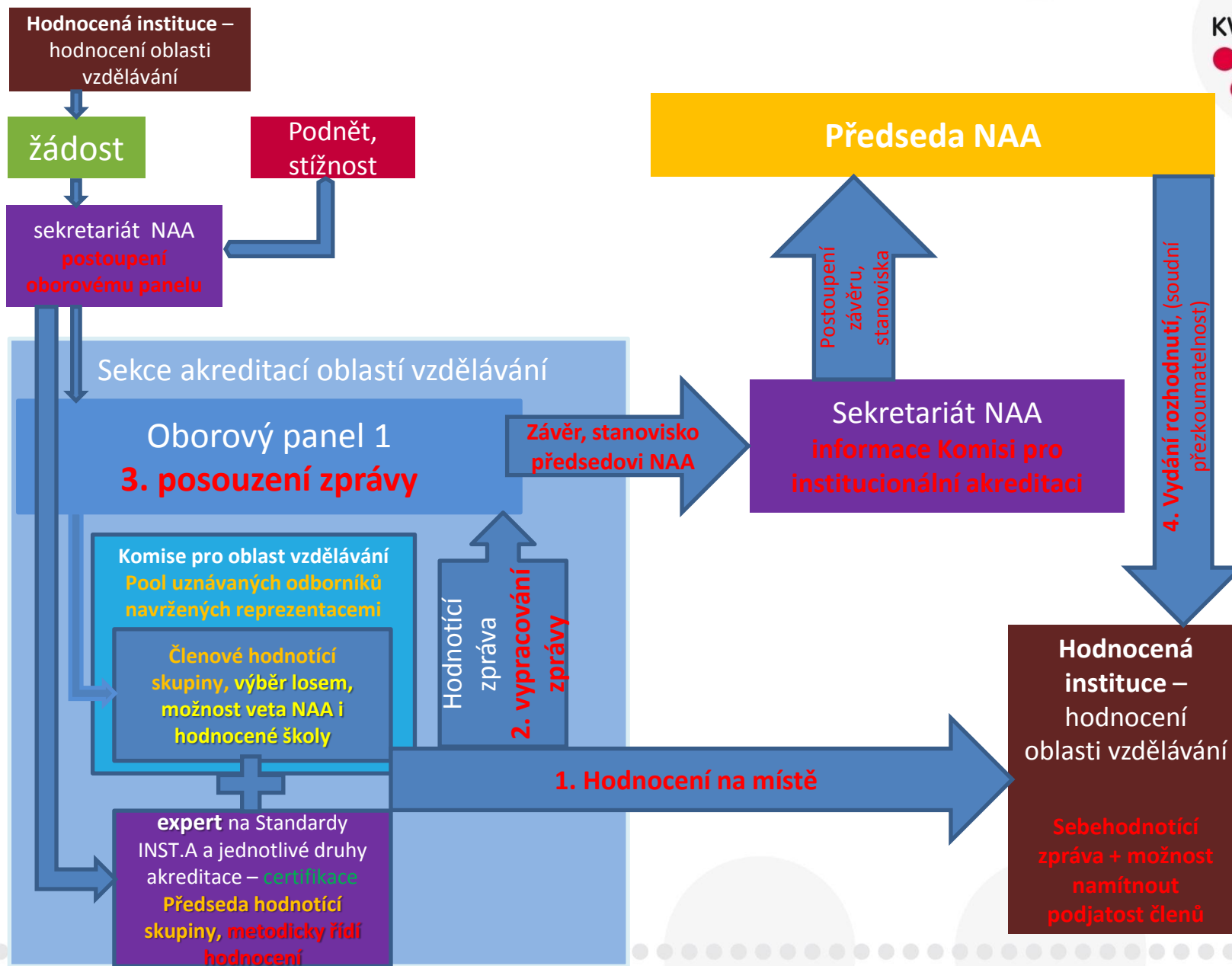
- Komise provede hodnocení na instituci a vypracuje hodnotící zprávu. Při hodnocení vychází jednak ze zjištění provedených na místě, v případě reakreditace či v případě řízení o odejmutí akreditace dále ze sebehodnotících zpráv instituce (vnitřní hodnotící zprávy) a z dosud provedených vnějších hodnocení.
- Hodnotící zpráva je postoupena Komisi pro institucionální akreditaci jako celku. Ta zprávu projedná s hodnocenou institucí. Následně KplA vytvoří konečné stanovisko předsedovi NAA o udělení/neudělení/odejmutí institucionální akreditace. Stanovisko skrze sekretariát NAA postoupí předsedovi NAA k rozhodnutí.

- **Ukončení hodnocení – vydání rozhodnutí**

- Předseda NAA je při vydání rozhodnutí vázán nedoporučujícím stanoviskem Komise pro institucionální akreditaci. V případě doporučujícího stanoviska má předseda NAA právo rozhodnout o neudělení institucionální akreditace – toto své rozhodnutí musí náležitě zdůvodnit.
- Rozhodnutí má povahu prvostupňového správního rozhodnutí a je přezkoumatelné formou protestu předsedovi NAA. V tomto případě napadené rozhodnutí přezkoumá přezkumná komise a připraví pro předsedu NAA návrh rozhodnutí o protestu.
- Přezkumná komise pro institucionální akreditaci má 11 členů. Členy přezkumné komise je 9 členů z řad členů Komise pro institucionální akreditaci, kteří se nezúčastnili prvotního hodnocení vysoké školy v hodnotící komisi, předseda České konference rektorů a předseda Rady vysokých škol.
- Po vyčerpání řádných opravných prostředků je napadené rozhodnutí dále přezkoumatelné soudem.

Proces hodnocení, akreditace oblasti vzdělávání

KVALITA

Východiska – Proces hodnocení, akreditace oblasti vzdělávání

- **Hodnocení vysoké školy - akreditace oblasti vzdělávání**

- Předpokladem pro možnost získání akreditace oblasti vzdělávání je existence institucionální akreditace dané instituce. Z tohoto důvodu se akreditace oblasti vzdělávání primárně zaměřuje na úroveň a podmínky vzdělávací instituce ve vztahu k dané oblasti vzdělávání nikoli na hodnocení instituce jako celku. Pokud však hodnotící komise zjistí závažné nedostatky, které nejsou slučitelné s podmínkami institucionální akreditace, má právo dát podnět předsedovi NAA a Komisi pro institucionální akreditaci k provedení kontroly v oblasti institucionální akreditace.

- **Složení hodnotící komise**

- Hodnotící komise se skládá z:
 - **předsedy** – profesionálního zaměstnance NAA certifikovaného ve Standardech vnitřní akreditace a znalého standardů dané oblasti vzdělávání. Předseda vede hodnotící komisi metodicky, je odpovědný za dodržování standardů a vypracování hodnotící zprávy.
 - **5 členů komise z řad komisí pro oblast vzdělávání** – tito jsou vybíráni losem, kde 3 členové jsou členy komise pro danou oblast vzdělávání, 2 členové jsou členy jiné komise pro oblast vzdělávání, která spadá pod stejný oborový panel
 - **1 člena komise – studenta** - student je nominován Studentskou komorou RVŠ
- Složení ustavené komise je oznámeno hodnocené instituci – tato má právo vznést námitku podjatosti – o námitce rozhoduje předseda NAA. Stejně tak může experta odůvodněně odmítnout i NAA.

Východiska – Proces hodnocení, akreditace oblasti vzdělávání

- **Hodnotící komise provede hodnocení na instituci a vypracuje hodnotící zprávu. Při hodnocení vychází jednak ze sebehodnotící zprávy hodnocené instituce, jednak ze zjištění provedených na místě samém.**
- **Hodnotící zpráva je postoupena Oborovému panelu. Ten stanoví dva zpravodaje, jež pro Oborový panel připraví návrh stanoviska předsedovi NAA. Oborový panel návrhy stanoviska projedná, včetně projednání závěrů stanoviska s hodnocenou institucí. Následně Oborový panel vytvoří konečné stanovisko předsedovi NAA o udělení/neudělení/omezení/odnětí akreditace oblasti vzdělávání. Stanovisko skrze sekretariát NAA postoupí předsedovi NAA k rozhodnutí.**

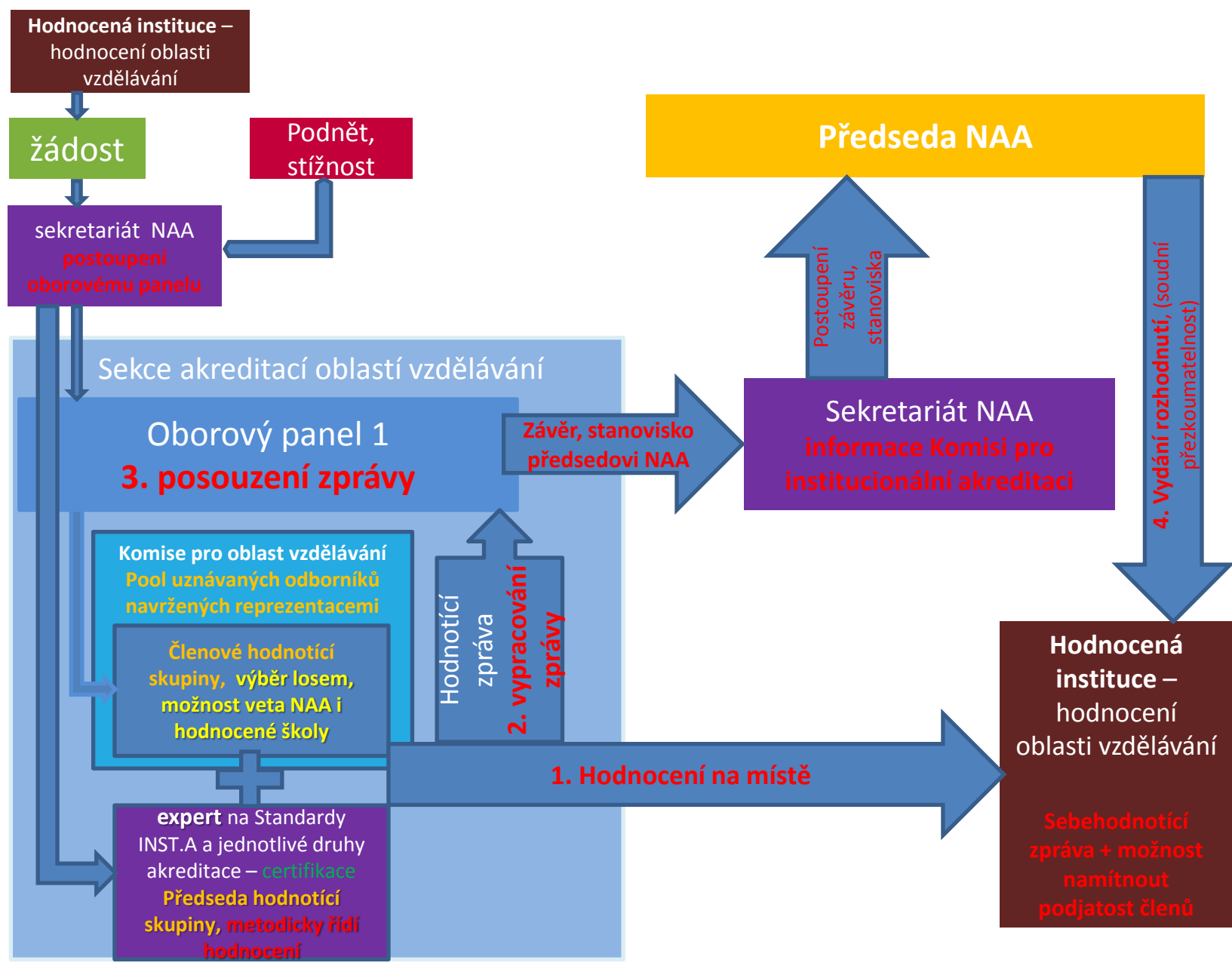
Východiska – Proces hodnocení, akreditace oblasti vzdělávání

- **Ukončení hodnocení – vydání rozhodnutí**

- Předseda NAA je při vydání rozhodnutí vázán nedoporučujícím stanoviskem Oborového panelu. V případě doporučujícího stanoviska má předseda NAA právo rozhodnout o neudělení akreditace oblasti vzdělávání – toto své rozhodnutí musí náležitě zdůvodnit.
- Rozhodnutí má povahu prvostupňového správního rozhodnutí a je přezkoumatelné formou protestu předsedovi NAA. V tomto případě napadené rozhodnutí přezkoumá přezkumná komise a připraví pro předsedu NAA návrh rozhodnutí o protestu. Po vyčerpání řádných opravných prostředků je napadené rozhodnutí dále přezkoumatelné soudem.
- Přezkumná komise pro akreditaci oblasti vzdělávání má 11 členů. Členy přezkumné komise pro oblast vzdělávání jsou 4 členové Oborového panelu, pod nějž daná oblast vzdělávání spadá, dále 1 zástupce za každý další Oborový panel a 2 členové Komise pro danou oblast vzdělávání, kteří se nezúčastnili prvotního hodnocení vysoké školy v hodnoticí komisi.

Proces hodnocení, akreditace studijního programu NAA

Východiska – Proces hodnocení, akreditace studijního programu NAA

- **Hodnocení vysoké školy - akreditace studijního programu NAA**

- Akreditace studijního programu ze strany NAA bude do roku 2020 užívána převážně v případech, kdy vysoká škola není držitelem institucionální akreditace, po roce 2020 v případech kdy vysoká škola není schopna zajistit výuku v celé dané oblasti vzdělávání.

- **Složení hodnotící komise**

- Hodnotící komise se skládá z:
 - **předsedy** – profesionálního zaměstnance NAA certifikovaného ve Standardech vnitřní akreditace a znalého standardů dané oblasti vzdělávání. Předseda vede hodnotící komisi metodicky, je odpovědný za dodržování standardů a vypracování hodnotící zprávy.
 - **5 členů komise z řad komisí pro oblast vzdělávání** – tito jsou vybíráni losem, kde 3 členové jsou členy komise pro oblast vzdělávání, do níž daný studijní program spadá, 2 členové jsou členy jiné komise pro oblast vzdělávání, která spadá pod stejný Oborový panel.
 - **1 člena komise – studenta** - student je nominován Studentskou komorou RVŠ.
- Složení ustavené komise je oznámeno hodnocené instituci – tato má právo vznést námitku podjatosti – o námitce rozhoduje předseda NAA. Stejně tak může experta odůvodněně odmítnout i NAA.

Východiska – Proces hodnocení, akreditace studijního programu NAA

- **Hodnotící komise provede hodnocení na instituci a vypracuje hodnotící zprávu. Při hodnocení vychází jednak ze sebehodnotící zprávy hodnocené instituce, jednak ze zjištění provedených na místě samém.**
- **Hodnotící zpráva je postoupena Oborovému panelu. Ten stanoví dva zpravodaje, jež pro Oborový panel připraví návrh stanoviska předsedovi NAA. Oborový panel návrhy stanoviska projedná, včetně projednání závěrů stanoviska s hodnocenou institucí. Následně Oborový panel vytvoří konečné stanovisko předsedovi NAA o udělení/neudělení/omezení/odnětí akreditace studijního programu. Stanovisko skrze sekretariát NAA postoupí předsedovi NAA k rozhodnutí.**

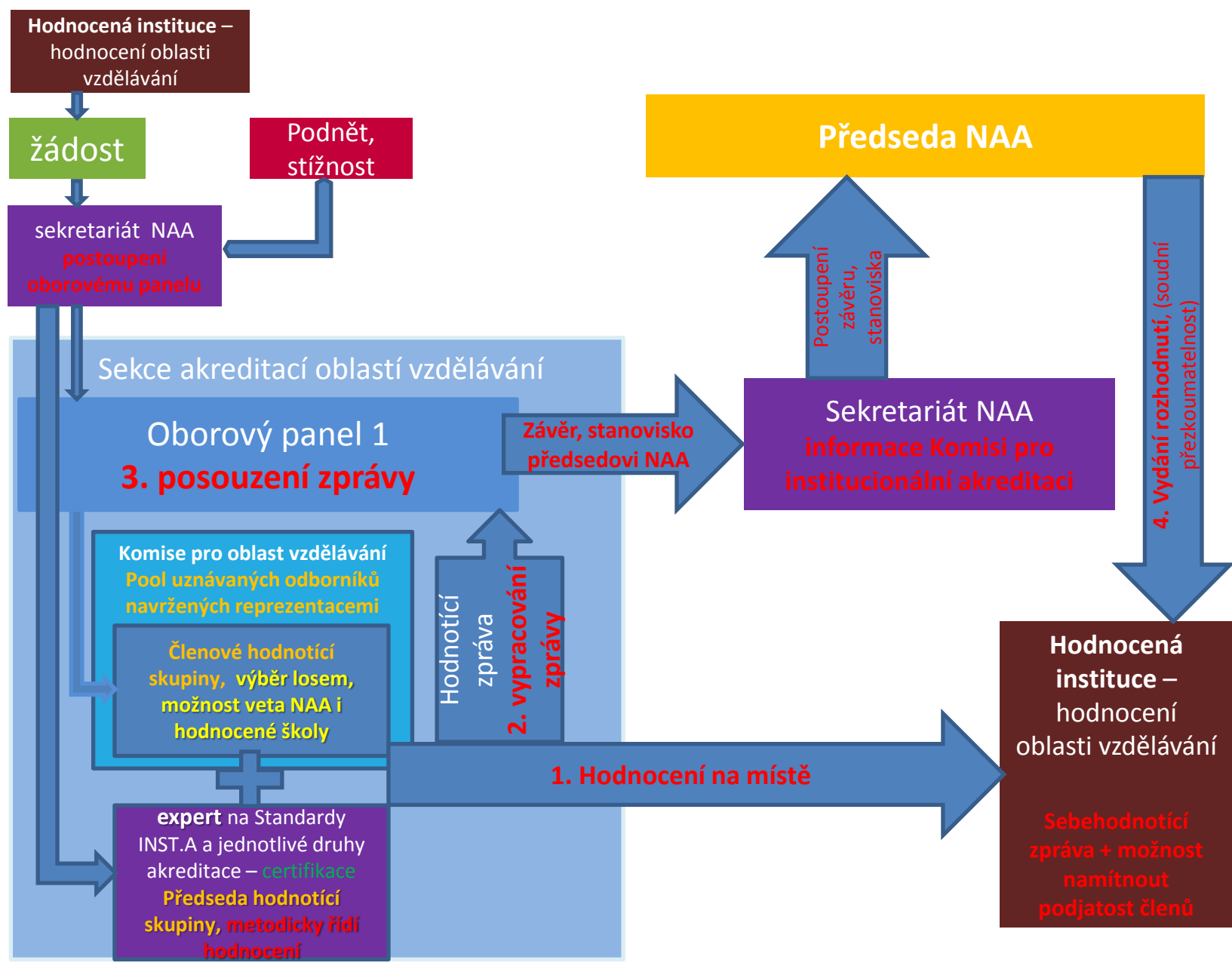
Východiska – Proces hodnocení, akreditace studijního programu NAA

- **Ukončení hodnocení – vydání rozhodnutí**

- Předseda NAA je při vydání rozhodnutí vázán nedoporučujícím stanoviskem Oborového panelu. V případě doporučujícího stanoviska má předseda NAA právo rozhodnout o neudělení akreditace studijního programu – toto své rozhodnutí musí náležitě zdůvodnit.
- Rozhodnutí má povahu prvostupňového správního rozhodnutí a je přezkoumatelné formou protestu předsedovi NAA. V tomto případě napadené rozhodnutí přezkoumá přezkumná komise a připraví pro předsedu NAA návrh rozhodnutí o protestu. Po vyčerpání řádných opravných prostředků je napadené rozhodnutí dále přezkoumatelné soudem.
- Přezkumná komise pro akreditaci studijního programu má 5 členů. Členy přezkumné komise pro akreditaci studijního programu jsou 3 členové Komise pro oblast vzdělávání, pod niž daný studijní program spadá, kteří se nezúčastnili prvotního hodnocení vysoké školy v hodnotící komisi, dále 1 zástupce Oborového panelu, pod nějž daný studijní program spadá a 1 student nominovaný Studentskou komorou Rady vysokých škol.

Proces hodnocení, akreditace habilitačního řízení - nově

Východiska – Proces hodnocení, akreditace habilitačního řízení – nová úprava

- **Hodnocení vysoké školy - akreditace oblasti vzdělávání**

- Předpokladem pro možnost získání akreditace habilitačního řízení je existence institucionální akreditace dané instituce. Z tohoto důvodu se akreditace habilitačního řízení primárně zaměřuje na úroveň a podmínky vzdělávací instituce ve vztahu k danému studijnímu programu, v němž má být habilitační řízení konáno, nikoli na hodnocení instituce jako celku. Pokud však hodnotící komise zjistí závažné nedostatky, které nejsou slučitelné s podmínkami institucionální akreditace, má právo dát podnět předsedovi NAA a Komisi pro institucionální akreditaci k provedení kontroly v oblasti institucionální akreditace.

- **Složení hodnotící komise**

- Hodnotící komise se skládá z:
 - **předsedy** – profesionálního zaměstnance NAA certifikovaného ve Standardech vnitřní akreditace a znalého standardů dané oblasti vzdělávání. Předseda vede hodnotící komisi metodicky, je odpovědný za dodržování standardů a vypracování hodnotící zprávy.
 - **6 členů komise z řad komisí pro oblast vzdělávání** – tito jsou vybíráni losem, kde 4 členové jsou členy Komise pro oblast vzdělávání, do níž dané habilitační řízení spadá, 2 členové jsou členy jiné Komise pro oblast vzdělávání, která spadá pod stejný Oborový panel
- Složení ustavené komise je oznámeno hodnocené instituci – tato má právo vznést námitku podjatosti – o námitce rozhoduje předseda NAA. Stejně tak může experta odůvodněně odmítnout i NAA.

Východiska – Proces hodnocení, akreditace habilitačního řízení – nová úprava

- **Hodnotící komise provede hodnocení na instituci a vypracuje hodnotící zprávu. Při hodnocení vychází jednak ze sebehodnotící zprávy hodnocené instituce, jednak ze zjištění provedených na místě samém.**
- **Hodnotící zpráva je postoupena Oborovému panelu. Ten stanoví dva zpravodaje, jež pro Oborový panel připraví návrh stanoviska předsedovi NAA. Oborový panel návrhy stanoviska projedná, včetně projednání závěrů stanoviska s hodnocenou institucí. Následně Oborový panel vytvoří konečné stanovisko předsedovi NAA o udělení/neudělení/omezení/odnětí akreditace habilitačního řízení. Stanovisko skrze sekretariát NAA postoupí předsedovi NAA k rozhodnutí.**

Východiska – Proces hodnocení, akreditace habilitačního řízení – nová úprava

- **Ukončení hodnocení – vydání rozhodnutí**

- Předseda NAA je při vydání rozhodnutí vázán nedoporučujícím stanoviskem Oborového panelu. V případě doporučujícího stanoviska má předseda NAA právo rozhodnout o neudělení akreditace habilitačního řízení – toto své rozhodnutí musí náležitě zdůvodnit.
- Rozhodnutí má povahu prvostupňového správního rozhodnutí a je přezkoumatelné formou protestu předsedovi NAA. V tomto případě napadené rozhodnutí přezkoumá přezkumná komise a připraví pro předsedu NAA návrh rozhodnutí o protestu. Po vyčerpání řádných opravných prostředků je napadené rozhodnutí dále přezkoumatelné soudem.
- Přezkumná komise pro akreditaci habilitačního řízení má 5 členů. Členy přezkumné komise pro akreditaci habilitačního řízení jsou 3 členové Komise pro oblast vzdělávání, pod niž daný studijní program spadá, kteří se nezúčastnili prvotního hodnocení vysoké školy v hodnotící komisi, a 2 zástupci Oborového panelu, pod nějž daný studijní program spadá.

KVALITA

Děkuji za pozornost!

www.kvalita.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ